

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาปริมาณการนิเทศซึ่งครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับ
3. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการนิเทศ ซึ่งครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับและต้องการ

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 200 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบเพื่อถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูภาษาไทย

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อถามเกี่ยวกับการนิเทศ
ที่ครูภาษาไทยต้องการ และการนิเทศที่ได้รับ

ตอนที่ 3 แบบปลายเปิด เพื่อถามปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความหมายและให้
ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอน
ภาษาไทยซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 15 คน จากนั้นได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุง
ใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย
เป็นผู้ส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 87.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้คือ

แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยเลขคณิต (\bar{x})
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญของแต่ละข้อโดยใช้ค่า t
(t -test)

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 และ 2 เสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย ส่วน
แบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูสอนภาษาไทยที่ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงร้อยละ 89.66 และเป็นชายร้อยละ 10.34 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาแล้ว 1-5 ปี สอนภาษาไทย 16-20 คนต่อสัปดาห์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยนั้น ส่วนมากเห็นว่าวิชาภาษาไทยน่าสนใจ น่าศึกษา ประสบการณ์ในการนิเทศส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศจากหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ต้องการได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์มากที่สุด

ครูส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเลย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศที่ครูสอนวิชาภาษาไทยได้รับและการนิเทศที่ต้องการ

1. ในด้านหลักสูตรและคู่มือครู การนิเทศที่ครูได้รับและที่ครูต้องการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น คือครูได้รับการนิเทศน้อยแต่มีความต้องการมากทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือการชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร และอธิบายให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การนิเทศที่ต้องการอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ การจัดหาคู่มือครู แก่ผู้สอนทุกวิชาก่อนที่จะถึงเวลาเปิดเรียน

2. ในด้านวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาไทย การนิเทศที่ครูได้รับ และที่ครูต้องการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็นคือได้รับการนิเทศน้อย แต่มีความต้องการมากเป็นที่น่าสังเกตว่าการนิเทศที่ได้รับน้อยที่สุด และการนิเทศที่ต้องการมากที่สุดของครูภาษาไทยในค่านี้นี้ คือการจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการ ครูที่สอนวิชาเดียวกันเพื่อเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในวิชานั้น ๆ ร่วมกัน

3. ด้านเนื้อหาและแบบเรียน ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับและการนิเทศที่ต้องการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ครูได้รับการนิเทศน้อย แต่ต้องการการนิเทศมากทุกด้าน ครูได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจและความถูกต้องของเนื้อหาที่จะนำมาสอนสูง เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนในด้านความต้องการการนิเทศนั้น ครูต้องการ

าการจั้หาคู่มือหนังสือวิชาภาษาไทยแก่ครูที่สอนมากเป็นอันดับหนึ่ง

4. ในค่านววิธีการและเทคนิคการสอน การนิเทศที่ครูได้รับและที่ครูต้องการ มีความแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ครูได้รับการนิเทศน้อย แต่ต้องการการนิเทศมาก ครูต้องการให้จัดหาเอกสารและหนังสือเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการสอนแก่ครูมากเป็นอันดับหนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตุว่า การเข้าสังเกตุการสอนภาษาไทยของครูในชั้นเรียนได้รับในระดับน้อยที่สุด และต้องการในระดับน้อย

5. ค่านอุปกรณ์การสอนและสื่อการสอน การนิเทศที่ครูได้รับและการนิเทศที่ครูต้องการ มีความแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ครูได้รับการนิเทศน้อย เกือบทั้งหมด ได้รับการช่วยเหลือให้โรงเรียนต่าง ๆ แลกเปลี่ยนกันใ้ใช้อุปกรณ์การสอนน้อยที่สุด ส่วนการนิเทศที่ครูต้องการนั้นครูต้องการมากทุกประเด็น ครูต้องการให้ช่วยจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทย มาไว้ในห้องสมุดมากเป็นอันดับหนึ่ง

6. ค่านการวัดผล การนิเทศที่ครูได้รับและการนิเทศที่ครูต้องการแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ครูได้รับการนิเทศน้อย แต่ครูต้องการนิเทศมากทั้งหมด ครูได้รับการชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลสูง เป็นอันดับหนึ่ง และต้องการการแนะนำเทคนิคในการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดมากเป็นอันดับหนึ่ง

7. ในค่านการจัดกิจกรรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตร การนิเทศที่ครูได้รับและที่ครูต้องการมีความแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ครูได้รับการนิเทศน้อย แต่ต้องการการนิเทศมากทั้งหมด ครูได้รับการแนะนำการจัดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ สูง เป็นอันดับหนึ่ง และครูต้องการให้มีการส่งเสริมงบประมาณในการจัดกิจกรรมมากที่สุด

8. ค่านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครู การนิเทศที่ครูได้รับ และที่ครูต้องการมีความแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ครูได้รับการนิเทศ

น้อยทุกประเด็น แต่มีความต้องการมาก ที่ได้รับสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถอย่างเต็มที่ ในด้านความต้องการคือครูต้องการให้จัดหาหนังสือทางวิชาภาษาไทยให้แก่ครูเพื่อใช้คนกว่า และเพิ่มพูนความรู้มากเป็นอันดับหนึ่ง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศ

1. อุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้รับการนิเทศเท่าที่ควร ได้แก่ทัศนคติของผู้บริหาร จำนวน บุคลิกลักษณะ และทัศนคติของศึกษานิเทศก์ ความไม่พร้อมของผู้รับการนิเทศ ภารกิจ ปริมาณ เวลา และการประสานงานอันดีเท่าที่ควรและการคมนาคมไม่สะดวก
2. ข้อเสนอแนะเพื่อให้การนิเทศได้ผล ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ทำให้การนิเทศไม่ได้ผล
3. ความคิดเห็นอื่น ๆ คือแบบเรียนควรได้รับก่อนเปิดภาคเรียน ครูต้องการวัสดุอุปกรณ์ แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัย และสะดวกแก่การใช้ งบประมาณเพื่อจัดทำอุปกรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แยกถาวรอภิปรายออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ก. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูที่เป็นตัวอย่างประชากรเป็นหญิงส่วนมากถึงร้อยละ 89.66 ส่วนใหญ่ยังมีอายุน้อย คืออายุระหว่าง 21-30 ปี และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยเพียง 1-5 ปี ถึงแก่อายุและประสบการณ์จะไม่มาก แต่ก็มีวุฒิทางการศึกษาคือจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้ ครูสอนภาษาไทย 16-20 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับ

วิชาภาษาไทยนั้นเห็นว่าวิชาภาษาไทยน่าสนใจ น่าศึกษาซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของปราณี สิ้นธุ์สะอาด¹ ประสพการณ์ในการนิเทศนั้นส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศจากหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ซึ่งก็เป็นการดีและถูกต้องสอดคล้องกับคำรายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาที่ว่า "การนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ได้ผลแท้จริง จะต้องเป็นการนิเทศภายในโรงเรียนเอง"² แต่อย่างไรก็ตามครูต้องการได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์มากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะครูกาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์และความรู้ใหม่ ๆ จากศึกษานิเทศก์ก็ได้ นอกจากนี้ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเลย ทั้งนี้ก็เป็นการสอดคล้องกับงานวิจัยของ มารศรี ภิรมย์ราช³

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศที่ได้รับ และการนิเทศที่ต้องการ

1. การนิเทศที่ครูได้รับและการนิเทศที่ต้องการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็นในทุกด้าน การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยเกือบทั้งหมด ในขณะที่การนิเทศที่ต้องการอยู่ในระดับมากเกือบทั้งหมด ทั้งนี้แสดงว่าครูได้รับการนิเทศน้อย ในขณะที่เดียวกัน ครูต้องการนิเทศมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรรัตน์ หมั่นพวงศ์สถาพร⁴ และ ฮาร์ลัน เจ เทรนเนอโพล (Harlan J. Trennepohl)⁵ ซึ่งพบว่าการนิเทศที่ครูได้รับน้อยกว่าที่ครูต้องการ

¹ปราณี สิ้นธุ์สะอาด, "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มหนึ่ง," หน้า 96.

²สิปปนนท์ เกตุทัต, "การปฏิรูปการศึกษา," หน้า 132.

³มารศรี ภิรมย์ราช, "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 2," หน้า 150.

⁴จุไรรัตน์ หมั่นพวงศ์สถาพร, "การติดตามผลการนิเทศการศึกษาสายวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา," หน้า 168

⁵

Harlan J. Trennepohl, "Supervisory Assistance Needed and Received Degree Teacher in Kansas, 1955-1956," P.192.

2. ปริมาณการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการในค่านหลักสูตรและคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด ได้รับสูงที่สุด คือการชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรและอธิบายให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนการนิเทศที่ต้องการอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ต้องการในค่านจัดหาคู่มือเอกสารสอนทุกวิชาอนที่่จะถึงเวลาเปิดเรียนมากเป็นอันดับหนึ่ง ต้องการในค่านจัดหาเอกสารหลักสูตรแก่ครูทุกคนมากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มารศรี ภิรมย์ราช ที่พบว่า "เอกสารหลักสูตรทุกประเภทขาดแคลนอยู่ในระดับสูง"¹ แต่แตกต่างจากงานวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ ที่ว่า "ครูภาษาไทยมีปัญหาน้อยในเรื่องความพอเพียงของเอกสารหลักสูตร"²

3. ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับและที่ต้องการในค่านวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาไทย ครูได้รับการนิเทศน้อยทั้งหมด ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับน้อยที่สุด และการนิเทศที่ต้องการมากที่สุดของครูในค่านนี้คือ การจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการ ครูที่สอนวิชาเดียวกันเพื่อเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในวิชานั้น ๆ ร่วมกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไม่เป็น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มารศรี ภิรมย์ราชว่า "ครูส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม"³ แต่ไม่สอดคล้องกับงานของวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ

¹มารศรี ภิรมย์ราช, "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในเขตการศึกษา 2," หน้า 151.

²พรทิพย์ กอสุวรรณ, "เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูภาษาไทยในเขตกรุงเทพมหานครกับเขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2523," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523); หน้า 83.

³มารศรี ภิรมย์ราช, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

ซึ่งพบว่า "ครุมีปัญหาระดับน้อยในเรื่องการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม"¹ แคมองในอีกแง่หนึ่งที่ครูต้องการให้มีการจัดประชุมปฏิบัติการครูที่สอนวิชาเดียวกัน เพื่อเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในวิชานั้น ๆ ร่วมกัน อาจเป็นเพราะว่าครูต้องการให้ครูสอนวิชาเดียวกันตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการสอนเหมือนกันเพื่อจะได้ไม่เกิดความล้ากันใน การสอน ก็ได้

4. ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับและที่ต้องการในด้านแบบเรียน ครูได้รับการนิเทศน้อยทั้งหมด ส่วนความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งหมด คือการนิเทศที่ได้รับกับการนิเทศที่ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และความถูกต้องของเนื้อหา ที่จะนำมาสอนสูง เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนในด้านการนิเทศที่ต้องการนั้น ต้องการการจัดหาคู่มือหนังสือวิชาภาษาไทยแก่ครูที่สอนมากเป็นอันดับหนึ่ง และต้องการหนังสืออุเทศที่จะใช้คนคว่าเนื้อหาที่จะนำมาสอนมากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มงคลวรรณ ทองสุขโชทัย ที่ว่า "หนังสือประกอบการเรียนการสอนนิชาวรรณคดี หลักภาษา และการใช้ภาษามีน้อย"² ทำให้ครูต้องการในระดับมาก

5. ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับและที่ต้องการในด้านวิธีการและเทคนิคการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยเกือบทั้งหมด ยกเว้นการเข้าสังเกตการสอนภาษาไทยของครูในชั้นเรียน และจัดประชุมปรึกษาหารืออภิปรายภายหลังการสังเกตการสอน ซึ่งได้รับน้อยที่สุด, แสดงว่าครุมีอิสระเต็มที่ในการที่จะสอนในชั้นเรียน โดยไม่มีผู้นิเทศเข้าไปเกี่ยวข้องของ ส่วนการนิเทศที่ต้องการอยู่ในระดับมากเกือบทั้งหมด ครูต้องการให้จัดหาเอกสารและหนังสือเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹พรทิพย์ กอสุวรรณ, "เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูภาษาไทยในเขตกรุงเทพมหานครกับเขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2523," หน้า 83.

²มงคลวรรณ ทองสุขโชทัย, "ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมแบบประสม," หน้า 148.

แก่ครูมากที่สุด ส่วนการนิเทศที่ต้องการซึ่งอยู่ในระดับน้อย ก็คือการเข้าสังเกตการสอนภาษาไทย ของครูในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จูไรรัตน์ หมั่นพงส์สถาพร¹

6. ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับ และการนิเทศที่ต้องการในด้านอุปกรณ์การสอนและสื่อ การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับ น้อยเกือบทั้งหมด ยกเว้นในด้านคำแนะนำให้ร่วมมือกับครูศิลปะในการทำอุปกรณ์การสอนไว้ ใจเอง และการช่วยเหลือให้โรงเรียนต่าง ๆ แลกเปลี่ยนกันใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งจะเห็นว่า ครูยังไม่ได้รับการนิเทศให้ใช้อุปกรณ์ให้คุ้มค่าที่สุด โดยการแลกเปลี่ยนกันใช้ระหว่างโรงเรียน ไม่จำเป็นว่าทุกโรงเรียนจะต้องจัดหาอุปกรณ์ไว้ให้ครบทุกทุกอย่าง สำหรับการนิเทศที่ต้องการ นั้นอยู่ในระดับมากทั้งหมด ครูต้องการให้ช่วยจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยมาไว้ในห้องสมุด มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ทวี ชำนินอก ที่พบว่า "สิ่งที่อาจารย์ในวิทยาลัยครู ต้องการมากคือการจัดห้องสมุดของวิทยาลัยให้มีหนังสือในสายวิชาภาษาไทยอย่างเพียงพอ"²

7. ปริมาณการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการในด้านการวัดผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด ได้รับสูง ที่สุดคือการชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล ส่วนการนิเทศที่ต้องการอยู่ ในระดับมากทั้งหมด คือครูต้องการให้แนะนำเทคนิคในการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายและให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดมากเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้อง กับ การวิจัยของ จูไรรัตน์ หมั่นพงส์สถาพร³ ซึ่งแสดงว่า ครูมีปัญหาในการสร้างข้อสอบ

¹จูไรรัตน์ หมั่นพงส์สถาพร, "การติดตามผลการนิเทศสายวิชาภาษาไทยในโรงเรียน มัธยมศึกษา," หน้า 159.

²ทวี ชำนินอก, "ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," หน้า 83.

³จูไรรัตน์ หมั่นพงส์สถาพร, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิจัยของ มงคลวรรณ ทองสุขโขทัย ที่ว่า "ครูไม่สามารถวัดผลได้ทุกด้านตามความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย"¹ ส่วนใหญ่แล้วในการวัดผลมักจะวัดในค่าน ความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้เท่านั้น

๘. ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับและการนิเทศที่ต้องการในด้านการจัดกิจกรรม ประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด ครูได้รับการแนะนำการจัดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ สูงเป็นอันดับหนึ่ง ผลการวิจัยนี้แสดงว่าตามโรงเรียนต่าง ๆ กิจกรรมอย่างหนึ่งที่จัดเหมือนกัน ก็คือการจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรรัตน์ หมั่นพงศ์สถาพร ที่พบว่า ความช่วยเหลือที่ได้รับจากศึกษานิเทศก์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือแนะนำให้ครูจัดนิทรรศการวันสำคัญของชาวไทย²

๙. ปริมาณการนิเทศที่ครูได้รับและการนิเทศที่ต้องการในด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็น การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด การเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถอย่างเต็มที่ ได้รับสูงเป็นอันดับหนึ่ง แสดงว่าสภาวะของครูในโรงเรียนดีพอสมควร เพราะมีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นและความสามารถได้อย่างเต็มที่ สำหรับการนิเทศที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการมากที่สุดคือการจัดหาหนังสือทางวิชาภาษาไทยให้แก่ครูเพื่อใช้ค้นคว้าและเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งผลการวิจัยนี้แสดงว่า ครูมีความต้องการที่จะชวนช่วยหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹มงคลวรรณ ทองสุขโขทัย, "ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมแบบประสม," หน้า 151.

²จุไรรัตน์ หมั่นพงศ์สถาพร, "การติดตามผลการนิเทศสายวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา," หน้า 153.

ค. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคที่ทำให้การนิเทศไม่ได้รับผลเท่าที่ควรว่าเนื่องจากผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทยและไม่สนับสนุนการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศภายในโรงเรียนและศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยมาก ไม่สามารถจะนิเทศได้ทั่วถึง และศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มักยุ่งแต่ภาคทฤษฎีไม่สามารถปฏิบัติได้จริง

นอกจากตัวผู้บริหารและผู้ให้การนิเทศแล้ว ผู้รับการนิเทศก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่งเนื่องจากผู้รับการนิเทศอาจขาดความกระตือรือร้น หรือไม่มีเวลาจะรับการนิเทศเพราะมีชั่วโมงสอนมาก เมื่อศึกษานิเทศก์มาเยี่ยมโรงเรียนจึงไม่ได้พบ เพราะศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มารเยี่ยมโรงเรียนเพียงเวลาสั้น ๆ เนื่องจากมีเวลาน้อย ไม่สามารถอยู่โรงเรียนทั้งวันได้

งบประมาณก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่ง เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่มิงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดอบรม และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ทำให้ครูไม่มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ โดยการจัดอบรมสัมมนาและแม้จะได้รับการแนะนำเกี่ยวกับภา.ศ.วิ. วัสดุอุปกรณ์แต่กลับไม่มีอุปกรณ์ใช้ ก็เท่ากับว่าการนิเทศที่ได้รับนั้นไม่ได้ทำให้เกิดประโยชน์อันใดขึ้นเลย

การประสานงานติดต่อระหว่างโรงเรียนกับหน่วยศึกษานิเทศก์ไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ทางโรงเรียนไม่ได้รับข่าวสาร ความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทางการศึกษา ทำให้ครูในโรงเรียนไม่ได้รับความรู้กว้างขวางเท่าที่ควร นอกจากนี้ในบางโรงเรียนซึ่งอยู่ห่างไกลการคมนาคมไม่สะดวก มักจะถูกละเลยจากศึกษานิเทศก์ ทำให้ครูขาดโอกาสที่จะได้รับการเยี่ยมเยียนจากศึกษานิเทศก์ ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนเหล่านี้ก็มักจะเป็นโรงเรียนที่ต้องการการนิเทศมากเสียยิ่งกว่าโรงเรียนในใจกลางเมืองซึ่งมักได้รับการนิเทศมากกว่า

การจัดอบรมแต่ละครั้งของศึกษานิเทศก์ก็ทำให้เกิดปัญหาได้เช่นกัน เพราะในการจัดอบรมแทนที่ครูจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน ศึกษานิเทศก์มักจะให้ความรู้ทางวิชาการซึ่งครูก็ทราบอยู่แล้ว นอกจากนี้ในการอบรมแต่ละครั้ง ครูที่เข้าอบรมมักจะคง

ไปนั่งทำโครงการสอนหรืองานอื่น ๆ ซึ่งครูเห็นว่าเป็นการเพิ่มผลงานของศึกษานิเทศก์ แทนที่จะเป็นประโยชน์แก่ครู ทำให้ครูไม่อยากจะเข้ารับการอบรม อีกประการหนึ่ง คือครูที่เข้ารับการอบรมนั้นเมื่อกลับไปโรงเรียน ควรจะนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่แก่เพื่อนครูด้วยกัน แต่ที่เป็นอยู่นั้นมักจะมีไคทำ เช่นนี้ ทำให้การอบรม ผู้ที่ได้ความรู้คือผู้ที่เป็นตัวแทนเข้ารับการอบรมเท่านั้น

อุปสรรคที่ทำให้การนิเทศไม่ไคผลเท่าที่ควร ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยนี้สอดคล้องกับรายงานการวิเคราะห์ปัญหาการนิเทศการศึกษาของ ฉลอง บุญญานันต์¹ และปัญหาการนิเทศการศึกษาของ วิจิตร วรุฒบางกูร²

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะที่จะทำให้การนิเทศไคผลคือ ผู้บริหารควรให้ความสนใจและส่งเสริมการนิเทศวิชาภาษาไทย ผู้ให้การนิเทศก็ควรมีความรู้ เทคนิค และคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ครบถ้วน ผู้รับการนิเทศก็ควรมีความกระตือรือร้น และพร้อมที่จะรับการนิเทศ งบประมาณควรจัดสรรให้เพียงพอแก่การจ้กนิเทศและสัมมนาเมื่อเวลาศึกษานิเทศก์มาเยี่ยมโรงเรียนควรจัดให้ครูได้พบปะเพื่อไคตามปัญหา ขอคำแนะนำ และทางโรงเรียนควรติดต่อประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ให้สมำเสมอ เพื่อจะได้ทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากสิ่งต่าง ๆ ที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไคขอเสนอแนะแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้นดังต่อไปนี้

¹ฉลอง บุญญานันต์, รายงานการวิเคราะห์ปัญหาการนิเทศการศึกษา, หน้า 3-6.

²วิจิตร วรุฒบางกูร, กาญจนาศรีกาพสินธ์ และ สุพิชญา ธีระกุล, การนิเทศการศึกษา, หน้า 11-12.

ข้อเสนอแนะต่อครู

1. ครูควรมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่
2. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการสอน ครูควรติดต่อซักถามจากผู้นิเทศ อาจจะเป็นศึกษานิเทศก์โดยตรง หรือเป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียนก็ได้ เพื่อขจัดปัญหาค้างค่านั้น
3. ครูควรมีความกระตือรือร้นในด้านความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ ซึ่งมีอยู่เสมอ ทั้งในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน อุปกรณ์ และการวัดผล
4. ครูควรติดตามผลการเรียนการสอนอยู่เสมอ
5. ครูควรมีการประชุมปรึกษาหารือ และวางแผนการเรียนการสอนร่วมกัน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรเข้าใจเรื่องการนิเทศการศึกษา และให้ความสำคัญแก่การนิเทศ การศึกษาสายวิชาภาษาไทย ตลอดจนสนับสนุนการจัดนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
2. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูศึกษา ต่อ จัดให้ครูได้เข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการ ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า คว้าตนเอง จากแหล่งวิทยากรต่าง ๆ
3. จัดสรรงบประมาณให้พอเพียงสำหรับการจัดการนิเทศ และในการจัดซื้อและทำ อุปกรณ์การสอน
4. ร่วมมือกับหน่วยศึกษานิเทศก์ในการจัดนิเทศการศึกษา และติดต่อประสานงาน กับหน่วยศึกษานิเทศก์อยู่เสมอ
5. ในการจัดครูสอนวิชาต่าง ๆ ควรจัดให้ครูได้สอนตามสายวิชาที่เรียนมา

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นิเทศการสอน

1. ควรให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครุด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้คำแนะนำ จัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการ การประชุมปฏิบัติการ และการเยี่ยมโรงเรียนอื่น ๆ เป็นต้น
2. ควรให้ครูในสายวิชาร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ และแบบฝึกหัด
3. ควรปฏิบัติตนให้เหมาะสมแก่การที่จะเป็นผู้นิเทศ
4. เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ควรแจ้งให้ครูทุกคนทราบ และร่วมกันแก้ไข
ปัญหา
5. ควรติดตามผลและประเมินผลการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลกับของเอกชน
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับ และการนิเทศที่ต้องการของครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับ และการนิเทศที่ต้องการของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูต่าง ๆ